

Róża i gigantyczna żaba

Róża and the Giant Frog

Stowarzyszenie
Dla Ziemi

ARTS COUNCIL
ENGLAND

LOTTERY FUNDED

Supported using public funding by

**ARTS COUNCIL
ENGLAND**

Stowarzyszenie
Dla Ziemi

Supported using public funding by

**ARTS COUNCIL
ENGLAND**

The full “Developing Our Creative Practice” workshop series and its outcomes can be read here: <https://www.helenpatuck-cc.com/arts-council-england>

Róża i gigantyczna żaba

Róża and the Giant Frog

Napisane przez dzieci z Bratnika
i zilustrowane przez Helenę Patuck

Written by the children of Bratnik
and illustrated by Helen Patuck

Wstęp autorstwa Helen Patuck

Introduction from Helen Patuck

Kiedy po raz pierwszy przeczytałam o Dla Ziemi, poprzez polskie sieci organizacji pozarządowych wspierających uchodźców, uderzyło mnie doświadczenie założycielki, Ewy Kozdraj, która od lat 90. wita uchodźców w Polsce. Na wschodniej granicy Polski, w Bratniku, niedaleko Lublina, od dawna jest to region spotkań z nowo przybyłymi do kraju. Podobnie jak w The Legacy Seed Bank w Bukareszcie, odkryłam, że Ewa i jej mąż Tomek prowadzili również projekt Workaway, zapraszając ludzi do wspierania ich w społecznych projektach ekologicznych. Zaproponowałam, że zatrzymam się w Bratniku i podzielę się swoimi umiejętnościami ogrodniczymi oraz poprowadzę warsztaty dla chętnych, jednocześnie ucząc się od Ewy i jej doświadczenia we wspieraniu uchodźców w Europie Środkowej. Zaraz po moim przyjeździe Ewa zabrała mnie na zajęcia szycia dla czecheńskich kobiet w małym miasteczku między Lublinem a Warszawą. Kobiety te znały się przez długie lata swojej tułaczki, a ich wdzięczność wobec Ewy była widoczna w ich ciepłym powitaniu.

W Bratniku odkryłam nie tylko wspaniałe projekty Ewy i Tomka związane z muzyką i sztuką, realizowane w różnych społecznościach, a ostatnio także z nowo przybyłymi do Polski Ukraińcami, lecz również wieloletnie działania międzyjęzykowe. Obejmowały one między innymi piękne dwujęzyczne „książki powitalne” w języku arabskim i polskim, stworzone dla syryjskich uchodźców, którzy nie mogli przyjechać do Polski, a mimo to byli obecni w wyobraźni polskich dzieci. Gdy poznawałam niezwykłą społeczność artystyczną wokół Ewy, silnie powiązaną ze społecznością ekologiczną, stało się jasne, że nasz warsztat powinien odbyć się dla lokalnych dzieci w leśnym teatrze zbudowanym przez syna Ewy na ich ziemi. Tam drzewa mogły wysłuchać historii, którą dzieci chciały opowiedzieć.

When I first read about Dla Ziemi, through Polish NGO networks supporting refugees, I was struck by the experience of the founder, Ewa Kozdraj, in welcoming refugees to Poland since the 1990s. On the eastern border of Poland, Bratnik, close to Lublin, has long been a region that encounters newcomers to Poland. Like The Legacy Seed Bank in Bucharest, I discovered Ewa and her husband Tomek also ran a Workaway project, welcoming people to support them in their community ecological projects. I offered to stay in Bratnik to share my gardening skills and creative workshops with anyone who would like them, whilst learning from Ewa and her experience of supporting refugees in Central Europe. As soon as I arrived, Ewa took me along to a sewing session held for Chechen women in a small town between Lublin and Warsaw. These women had known each other through the long years of their displacement, and their appreciation of Ewa was evident in their warm welcome.

In Bratnik, I discovered not only Ewa and Tomek's wonderful projects with music and the arts, shared across communities and more recently with Ukrainian newcomers to Poland, but longstanding projects across languages. These included beautiful bilingual "welcome books" in Arabic and Polish for Syrian refugees who were not able to travel to Poland, but were held in the minds of Polish children all the same. As I discovered the beautiful arts community surrounding Ewa, in the closely linked ecological community, it became clear that our workshop should be held for local children in the forest theatre built by Ewa's son on their land. There, the trees could listen to the story the children wanted to tell.

Helen Patuck is a writer, illustrator and teacher. She developed this anthology as part of a workshop series for newcomers to creative writing during her time as an Arts Council England "Developing Your Creative Practice" (DYCP) grantee in 2025-26. The full workshop series and its outcomes can be read here:

<https://www.helenpatuck-cc.com/arts-council-england>

Wstęp autorstwa Ewa Kozdraj

Introduction from Ewa Kozdraj

Stowarzyszenie
Dla Ziemi

Stowarzyszenie „Dla Ziemi” to grupa osób, dla których ważna jest Przyroda i Mieszkańcy Ziemi. Pomagają ludziom zostać dobrymi sąsiadami: poznawać się, rozmawiać i działać razem, nawet gdy ktoś przyjechał z daleka, z innego kraju. Organizują spotkania i warsztaty, na których można się uczyć jak dbać o siebie, o innych i o nasz świat dookoła. Lubią też sztukę – rysunki, teatr, muzykę i opowieści. Pokazują, że dzięki sztuce łatwiej powiedzieć, co czujemy, i znaleźć w sobie odwagę.

Wymyślają też różne edukacyjne pomysły, które uczą uważności, życzliwości i tego, że warto troszczyć się o miejsce, w którym mieszkamy. I bardzo kochają... las! Zapraszają dzieci na leśną edukację „LAS DWA TRZY” – to taka nauka pod chmurką, wśród drzew. W lesie dzieci słuchają ptaków, szukają śladów zwierząt, poznają rośliny i uczą się, jak być uważnymi, żeby nie przeszkadzać leśnym mieszkańcom. Dzięki temu odkrywają, że las jest bardzo ważny i że każdy z nas może być opiekunem Ziemi.

The 'For the Earth' Association is a group that cares about nature and the inhabitants of Earth. They help people become good neighbours: get to know each other, talk and act together, even when someone has come from far away, from another country. They organise meetings and workshops where you can learn how to take care of yourself, others and the world around us. They also like art – drawings, theatre, music and stories. They show that art makes it easier to express our feelings and find courage within ourselves.

They also come up with various educational ideas that teach mindfulness, kindness and the importance of caring for the place where we live. And they love... the forest! They invite children to take part in forest education called 'LAS DWA TRZY' – learning under the clouds, among the trees.

Ćwiczenia z kreatywnego pisania wykorzystane w tym projekcie

Zadania wykorzystane w tym projekcie zostały zaczerpnięte bezpośrednio z narzędziownika do pisania opowiadań Kitabna.

Krąg opowieści

Można przeprowadzić Krąg opowieści, używając piłki jako „mikrofonu”, aby pobudzić grupowe tworzenie historii. W tej aktywności jedna osoba zaczyna opowieść, a następnie przekazuje piłkę osobie obok. Osoba, która otrzyma piłkę, kontynuuje historię i opowiada jej kolejny fragment.

W grę można bawić się na stojąco lub siedząco. Można także zmieniać sposób przekazywania piłki, rzucając ją losowo do różnych dzieci w grupie.

Pozwól historii się rozwijać i daj dzieciom możliwość przejęcia kontroli nad wydarzeniami oraz zakończeniem. Jeśli uznasz, że nadszedł odpowiedni moment, aby zakończyć zabawę, poproś o zwrot piłki i podsumuj historię.

Rysowanie ilustracji do opowieści

Aby pomóc dzieciom zapamiętać wydarzenia z historii, poproś je, aby po zakończeniu narysowały swoje ulubione momenty lub postacie z opowieści. W zależności od poziomu umiejętności czytania i pisania mogą także zapisać fragmenty historii.

Tworzenie zapisu opowieści podczas pisania przez dzieci

Aby zachować historię dla grupy, możesz robić notatki w trakcie trwania kręgu, a następnie po zajęciach spisać najważniejsze wydarzenia. Jeśli chcesz, możesz rozwinąć je w pełną narrację i podzielić się nią z dziećmi następnego dnia lub na kolejnych zajęciach jako przykładem historii, którą wspólnie stworzyliście.

Creative writing prompts used in this project

The prompts used in this project were taken directly from the Kitabna story-writing toolkit.

The Storytelling Circle

You can play The Storytelling Circle by using a ball as a “microphone” to stimulate group storytelling. In this activity, someone starts a story, then passes the ball to the person next to them. Whoever has the ball next must continue and tell the next step in the story.

The game can be played standing up or sitting down, and you can also change the circulation of the ball by throwing it randomly to different children in the group. Let the story unfold, and allow the children to take control of the events and the ending. If you feel there is an appropriate moment to end the game, recall the ball to you, and conclude the story.

Drawing pictures from the story

To help children remember the events of the story, ask them to draw their favourite moments or characters in the story afterwards. They could even write extracts from the story depending on their literacy levels.

Making a record of the story while children are writing. To keep a record of the story for your group, you can make notes as the circle continues, then type up the key events of the story afterwards. If you like, you can develop this into a narrative and share it with children the next day, or next session, as an example of a story you have co-created together as a group.

Puma

KOLCZATEK

Dawno, dawno temu kotka o imieniu Róża siedziała w swoim ulubionym fotelu i patrzyła, jak deszcz cicho spływa po szybie.

Mieszkała razem z Alicją, starszą panią o dobrym sercu, która uwielbiała robić na drutach. Często siedziały razem: Alicja splatała włóczkę w ciepłe szale, a Róża mruzczała miękko na jej kolanach.

Pewnego dnia, gdy Róża wsłuchiwała się w deszczową melodię, jej przyjaciel — niezwykle odważny chomik Chrupki — uciekł ze swojej klatki na górze i zbiegł po schodach.

— Różo! — zawołał. — Wyruszmy na przygodę!

— Ale dokąd? — zapytała spokojnie kotka.

— Na pływanie!

— Ale my nie umiemy pływać... — westchnęła Róża.

There was a cat sitting at home on her armchair. Her name was Róża and she loved to watch the rain falling outside. She lived with Alicja, an old lady who loved to knit. They often sat together: Alicja knitting, and Róża purring on her lap.

One day, Róża was listening to the rain when her friend, the very adventurous hamster, Chrupki, escaped from his cage upstairs. Chrupki raced down the stairs and asked Róża if they could go on an adventure.

"But where?" said Róża.

"To swim!" said Chrupki.

"But, we can't swim!" said Róża.

I tak zapadła decyzja: muszą odnaleźć Gigantyczną Żabę. Może to właśnie ona nauczy ich sztuki pływania.

Róża wiedziała, że Żaba mieszka w najwyższym drzewie w lesie za ich domem. Wyruszyli więc w drogę. Ledwie weszli między drzewa, znaleźli krzew pełen słodkich jagód.

Zebrali najpiękniejsze jako dar dla Gigantycznej Żaby, resztę zjedli z wielkim apetytem... a potem, syci i szczęśliwi, zasnęli głębokim snem pod liśćmi.

And like that, it was decided: they needed to find The Giant Frog. Perhaps he could teach them to swim, too. Róża knew he lived in the tallest tree in the forest behind their house.

Róża and Chrupki set off into the forest, but as soon as they entered, they found a delicious blueberry bush. They picked every berry off the bush as a gift for the giant frog, ate a few, then fell into a deep sleep.

Kiedy się obudzili, padał deszcz.

— Gdzie parasol? — zapytała Róża.

— Nie zabrałem... — odpowiedział Chrupki.

— Jak mogłeś zapomnieć? — mruknęła kotka. — Przecież pada!

— Czy wiesz, jaki parasol jest wielki dla chomika? — zapytał Chrupki.

Zanim zdążyli się dalej sprzeczać, usłyszeli potężny plusk!

W rzece zobaczyli Gigantyczną Żabę. Pływała z rozmachem, a potem wspięła się na brzeg, gdzie czekał na nią niedźwiedź.

— Gigantyczna Żabo, zaczekaj! — zawołała Róża. Lecz było już za późno. Żaba zniknęła coraz głębiej w lesie.

When they woke, it was raining, and Róża asked Chrupki for the umbrella.

"But I didn't bring it," said the hamster.

"How could you forget?" growled Róża. "It's raining!"

"Do you know how big an umbrella is for a hamster?" asked Chrupki.

Before they could continue their fight, they heard a huge splash! There, in the river nearby, they glimpsed The Giant Frog. He splashed his legs and swam for a while, then climbed onto the river bank, where a bear was waiting for him.

"Giant Frog, wait!" cried Róża. But it was too late... he was already on his way: heading deeper and deeper into the forest.

Gałąź zatrzeszczała. Na srebrnej brzozie wiła się wiewiórka, zaplątana w liście.

— Potrzebujesz pomocy? — zapytał Chrupki.

— Sama... dam... radę! — zawołała wiewiórka.

Z trzaskiem gałązek uwolniła się i zeskoczyła na dół.

— Jestem Leszczynka. A wy?

Przedstawili się i opowiedzieli o swojej wyprawie.

— Gigantyczna Żaba? Wiem, gdzie jej szukać. Ale czy jesteście gotowi wejść głębiej w las?

Spojrzeni na siebie niepewnie — jak dzieci zaczynające opowieść, nie wiedząc, jak się skończy.

— Tak! — odpowiedzieli w końcu.

A branch snapped, and Róża looked up into a silver birch tree. A squirrel was wriggling in the branches. She was huffing and puffing, tangled up in leaves.

"Do you need help?" Chrupki asked her.

"I can... do... it... myself!" cried the squirrel.

And, with an explosion of twigs, acorns and leaves, she freed herself. She ran down the tree and offered her new friends some fresh acorns.

"I'm Leszczynka," she said. "Who are you?"

They introduced themselves, and told Leszczynka who they were looking for.

"The Giant Frog!" she said. "I know where he is! Are you ready to go deeper into the forest?"

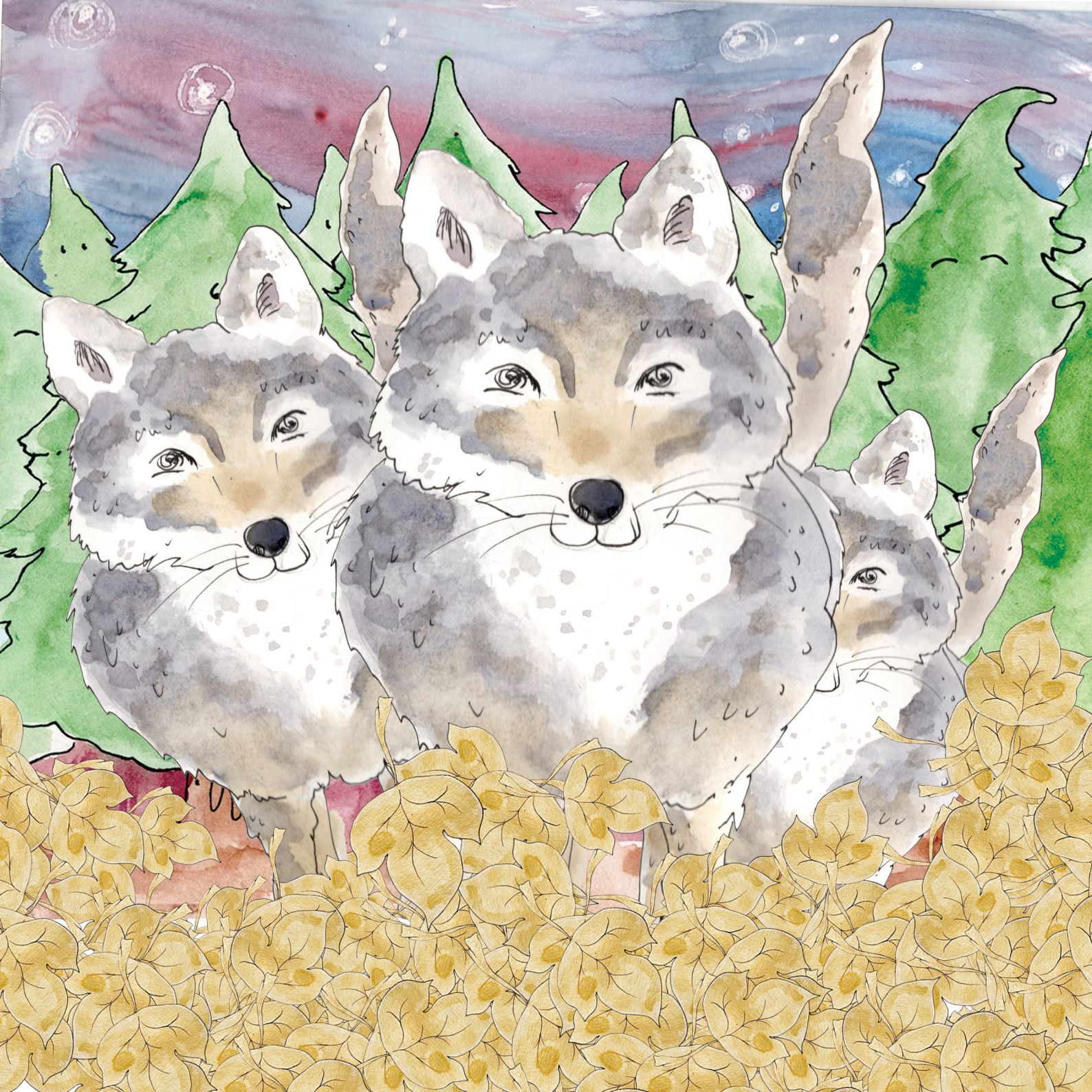
They looked at each other, unsure – like children telling a story, not knowing what would happen next. But, finally, they said: "Yes!".

Leszczyńska prowadziła ich coraz głębiej w las.
Miała wrażenie, że ktoś ich śledzi. Między drzewami pojawiły się wilki.
Przez chwilę Róża bardzo się bała.
Lecz wilki, choć ich obserwowały, zdawały się zmierzać w inną stronę i wkrótce
zniknęły w cieniu.

And so, Leszczyńska led them deeper and deeper into the forest. As they walked,
Leszczyńska felt wolves were following them. For a moment, Róża was very
afraid. They saw them, through the trees, but it seemed the wolves wanted to
go somewhere else.

Wkrótce zgłodnieli.

Leszczyńska dostrzegła kolejny krzew jagód. Wspólnie przygotowali sałatkę, używając zielonych liści jako misek.

Jedną dużą porcję zostawili dla Gigantycznej Żaby.

— Czy teraz przyjdzie? — wyszeptała Róża.

Before long, they grew hungry, and Leszczyńska noticed a blueberry bush. They all worked together to make a salad. They made bowls out of green leaves, and ate as much as they liked – saving one big bowl for the Giant Frog.

They put it out for him, and waited.

“Will he come now?” Róża whispered to Leszczyńska.

Musieli cierpliwie czekać.

Rano miska wciąż stała nietknięta.

— Może spojrzymy z góry? — zaproponowała Leszczyńska.
Wspinali się i wspinali, niosąc ze sobą jagodową ucztę. To było trudne.

— Gdy dotrzemy na szczyt, na pewno ją zobaczymy — mówiła Róża.
Lecz nawet z najwyższej gałęzi nie było śladu Żaby.

They had to wait and see. By morning, the bowl was left untouched.

“Not yet!” said Leszczyńska. “Why don’t we get a better view?”

So they climbed and climbed and climbed the nearest tree, taking the salad with them. It was hard to carry the salad and climb all at once.

“It will be worth it when we get to the top,” said Róża. “From that high up, we will surely see The Giant Frog.”

Yet, when they reached the top, the Giant Frog was nowhere in sight.

— Spójrzcie! — zawołała Leszczyńska.

To nie była Żaba, lecz jeź z jabłkiem na grzbiecie.

— Pomocy! To za ciężkie!

Choć kolce były ostre, przyjaciele pomogli mu zrzucić jabłko.

— Dziękuję. Jestem Kolczatek.

Po wspólnym posiłku wysłuchał ich historii i odesłał do swojego przyjaciela Pumy, a ten do Geparda.

“But, look!” cried Leszczyńska.

Expecting to see the Giant Frog, Róża and Chrupki looked to where Leszczyńska was pointing. But no frog was there: instead, there was a hedgehog, with an apple on top of him.

“Help!” he called. The three friends rushed down to him.

“Can you lift this apple off me?” he said. “It’s so heavy.”

Leszczyńska was afraid, because the spikes were so prickly, but she did it anyway.

“I... can... do... it!” he cried, and pushed the apple off the hedgehog.

“Thanks,” said the hedgehog. “I’m Kolczatek.”

When the hedgehog was relaxed, and had eaten the bowl of blueberry salad, he heard the story of the quest for the Giant Frog. He suggested they ask his friend, Puma, who suggested they ask his friend, Cheetah.

— Wiem, gdzie jest — powiedział Gepard. — Jak zwykle ukrywa się w liściach.

W głębi lasu znaleźli Gigantyczną Żabę o imieniu Listek, śpiącą obok niedźwiedzia Puchatka.

Kiedy się obudzili, Róża zebrała się na odwagę i poprosiła:

— Naucz mnie pływać.

I tak, gdy Żaba uczyła Różę sztuki wody, leśni przyjaciele przygotowali pizzę z jagodami.

Koniec

“Oh I know where he is,” said Cheetah. “He is hiding in the leaves, as always.”

They followed Cheetah deep into the forest, where they found the Giant Frog, whose name was Listek, asleep with the Bear, whose name was Puchatek.

When they finally woke, Róża asked him to teach her to swim.
And while they swam, the new friends of the forest made blueberry pizza.

The End

Pytania dla dzieci

- Przyjaciele zrobili sałatkę z borówek. Czy kiedykolwiek jadłeś/jadłaś sałatkę z borówek? Jak byś ją przygotował/przygotowała? Czy możesz ją narysować?
- Róża bardzo chciała odnaleźć Wielką Żabę, ponieważ mogła nauczyć ją pływać. Czego ty bardzo chcesz się nauczyć? I kto mógłby cię tego nauczyć?
- Wiewiórka lubiła robić wszystko sama. Ale czasami potrzebujemy pomocy innych. Jakie rzeczy robisz sam/sama? A kiedy potrzebujesz poprosić o pomoc?

Gra karciana ze zwierzętami

1) Wytnij zwierzęta, aby stworzyć talię papierowych kart ze zwierzętami.

2) Przeczytaj na głos poniższe słowa i na zmianę wyjaśniajcie, w jaki sposób każda postać może być:

- odważna
- silna
- życzliwa
- sprytna
- troskliwa
- przyjacielem

3) Zastanówcie się i porozmawiajcie o tym, w jaki sposób wy również macie te cechy, i podajcie przykłady!

Questions for children

- The friends made a blueberry salad. Have you ever had blueberry salad? How would you make it? Can you draw it?
- Róża really wanted to find the Giant Frog because he could teach her to swim. What do you really want to learn? And who would you need to teach you?
- Squirrel loved doing things by himself. But sometimes we need help from others. What kinds of things do you do by yourself? And, when do you need to ask for help?

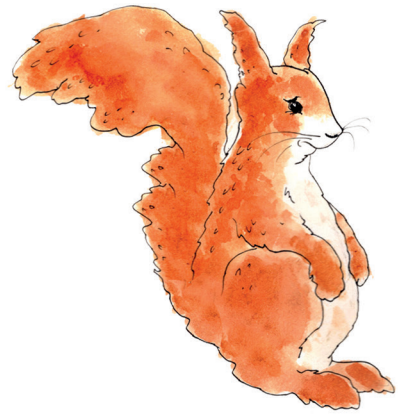
Animal card game

1) Cut out the animals to make a pack of paper animal cards.

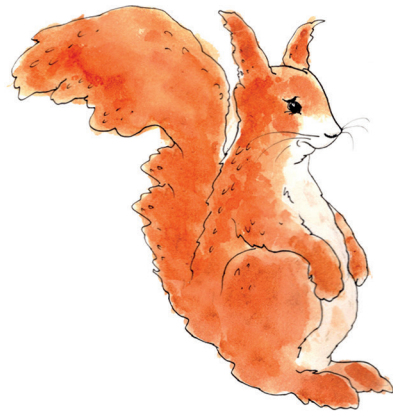
2) Read the following words out loud and take it in turns to explain how each character can be:

- brave
- strong
- kind
- clever
- caring
- a friend

3) Think and talk about how you are these things too, and give examples!

Stowarzyszenie
Dla Ziemi

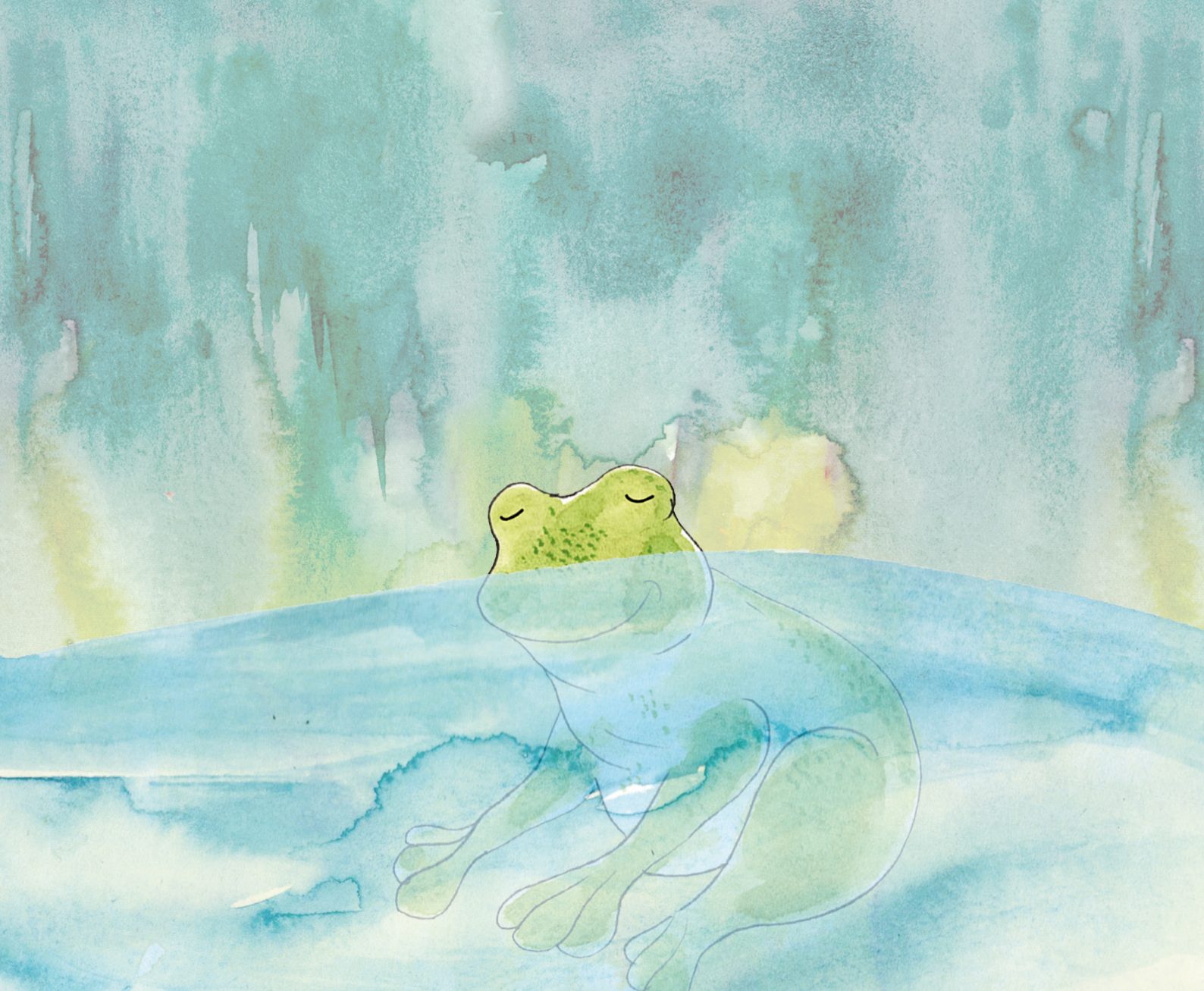
LOTTERY FUNDED

Supported using public funding by

**ARTS COUNCIL
ENGLAND**

The full “Developing Our Creative Practice” workshop series and its outcomes can be read here: <https://www.helenpatuck-cc.com/arts-council-england>

Stowarzyszenie
Dla Ziemi

LOTTERY FUNDED

Supported using public funding by

**ARTS COUNCIL
ENGLAND**